

Voorzitter UR

Postbus 217
7500 AE Enschede

www.utwente.nl

uw kenmerk
ons kenmerk FEZ/386.458
datum 2 juni 2009

telefoon 053 - 489 1009
fax 053 - 489 2863
e-mail a.v.schoonheijt@utwente.nl

onderwerp Notitie 'Sturing onderzoek'

De bijgevoegde notitie "Sturing onderzoek" gaat in op de sturing van onderzoek en op de hieraan gerelateerde nadere invulling van het nieuwe onderzoeksverdeelmodel. Aangezien de resultaten hiervan terug zijn te vinden in de Nota Kaderstelling en beide nota's dus nauw met elkaar in verband staan, ontvangt u de nota 'Sturing onderzoek' ter informatie. De Nota Kaderstelling ontvangt u zoals afgesproken over enkele dagen.

Een eerdere versie van de nota "Sturing onderzoek" is besproken in een overleg tussen College, decanen en WD'n. De bij deze gelegenheid gemaakte opmerkingen zijn in de nota verwerkt, waarna de nota door het CvB is vastgesteld.

Tot en met 2008 vond de verdeling van de middelen voor onderzoek grotendeels plaats op basis van prestaties van de tot de faculteiten behorende en in instituten participerende leerstoelen. Echter, gegeven de wens tot meer financiële stabiliteit en voorspelbaarheid werd met ingang van 2009 een Herzien verdeelmodel ingevoerd. Hierbij werd een nieuwe component "convenantsbijdragen" ingevoerd. De verdeling van deze component in de begroting 2009 was slechts een budgetneutrale afregeling tussen de uitkomsten van Model 2008 en Herzien model 2009 (bij invoergegevens 2009). Daarbij werd echter afgesproken dat er dit voorjaar een herijking van de convenantsbijdragen zou plaatsvinden op basis van een strategische discussie tussen CvB, Wetenschappelijk directeuren en decanen.

Het resultaat van deze discussie treft u aan in de nota "Sturing Onderzoek". De veranderingen betreffen de inhoudelijke sturing en de ondersteunende financiële sturing.

Inhoudelijke sturing

In de komende maanden zullen tussen het College en elk instituut afspraken worden gemaakt over de door de instituten te bereiken doelen in de komende vijf jaar, en de meting van de realisatie hiervan. Het betreft enerzijds doelen van inhoudelijke en kwalitatieve aard, die mede gericht zijn op vernieuwing van het onderzoek en haar toepassingen. Deze doelen liggen uiteraard in het verlengde van de UT-strategie en Route 14. Anderzijds zullen er ook afspraken worden gemaakt over de belangrijkste kwantificeerbare prestaties die elk instituut denkt te zullen gaan realiseren. Deze afspraken zullen worden vastgelegd in de vorm van Key Performance Indicators (KPI's). Beide soorten afspraken worden per instituut vastgelegd in een convenant. Aan het einde van de convenantsperiode zullen consequenties worden verbonden aan de mate waarin de afspraken zijn nagekomen, en kunnen de Strategische instituutsmiddelen (nieuwe component in het OZ-model, zie hierna) opnieuw worden herijkt n.a.v. gerealiseerde doelstellingen en nieuwe strategische overwegingen.

Financiële sturing

Tijdens de strategische discussie met de WD's en decanen bleek dat er naast de strategische verdeling van de convenantsbijdragen behoefte was aan enkele aanvullende veranderingen.

Per saldo heeft dit geleid tot een set van veranderingen in het OZ-model met als belangrijkste motivering (i) meer stabiliteit en voorspelbaarheid in de OZ-bekostiging waardoor betere sturingskracht, (ii) maximeren van de direct door de instituten in te zetten middelen waarmee ingespeeld wordt op m.n de Plasterkkorting, (iii) stimuleren van volumebeleid, (iv) vereenvoudiging van het OZ-model en (v) een betere aansluiting van de hoogte van de O&O-component bij de Rijksbekostiging. Bijlage 1 geeft een korte toelichting op de veranderingen in het OZ-model zoals opgenomen in de nota.

Door verschuivingen binnen het OZ-model en door inzet van reserves van TG blijven de netto effecten beperkt. Gerichte inzet van facultaire reserves en reserves van instituten zullen een belangrijker rol gaan spelen. Zoals al eerder ook in de UR is afgesproken kunnen de faculteiten in de komende vijf jaar in totaal M€ 25 uit de reserves inzetten voor onderwijs en onderzoek.

Overeenkomstig het door het College van Bestuur genomen besluit,
Secretaris van de Universiteit

Drs. P.A. Binsbergen

Bijlage(n) als voornoemd.

Belangrijkste aanpassingen in het OZ-model v.a. begroting 2010.

- Vervallen van de component "Convenantsbijdragen".
- Het maximeren van de direct aan de Instituten toe te wijzen OZ-middelen, waarmee gereageerd wordt op de afname van de OZ-middelen, m.n. de afname in de Rijksbekostiging door de Plasterk-korting. Dit is ingevuld door de halvering van de component USoz (Universitaire Stimulering OZ). De vrijkomende middelen zijn toegevoegd aan de v.a. 2010 opgenomen component Strategische Instituutsmiddelen.
- Meer aansluiting van de hoogte van de O&O-component in het UT-verdeelmodel bij de hoogte van de Diploma-component in het OZ-deel van BaMa. Door de component O&O te halveren wordt deze aansluiting bereikt. (In 2010 is sprake van een overgangsjaar, dan is de component ongeveer 75% van het niveau B2009).
- Aanpassing van de component OZ-plaatspremiëring. De werking van deze component stimuleert op geen enkele manier volumebeleid, dit is m.n. het in evenwicht brengen van de matchingsmogelijkheden van een instituut met de matchingslasten die gepaard gaan met aanstelling van 2e en 3e geldstroom onderzoekplaatsen. In het model B2009 werkt een plaatsreductie door één instituut in het voordeel van alle instituten. Een tweede nadeel van de component is dat de vaststelling van de plaatsen volgens de afgesproken definities erg tijdrovend is en de berekening erg complex is opgezet. Besloten is de component OZ-plaatspremiëring te laten vervallen.
- Meer stabiliteit in het OZ-model én stimuleren van volumebeleid. Besloten is tot het opnemen van een component Strategische Instituutsmiddelen. Via deze component wordt bijna 60% van de netto te verdelen OZ-middelen toegewezen aan de instituten. De component is gevormd door samenvoeging van de Convenantsbijdragen en de OZ-plaatspremiëring en vervolgens verhoogd via de verlagingen van de O&O-component en USoz.

Stabiliteit in de bekostiging wordt verkregen door toewijzing van de component in twee delen; (i) een basisdeel dat in de periode 2010-2014 wordt toegewezen o.b.v. vaste verhoudingen tussen de instituten¹ en (ii) een deel Strategische Aanvullingen dat in deze periode als *vast bedrag* per instituut wordt toegewezen. M.n. in dit deel vinden de strategische keuzes van het college hun weerslag (zie hoofdstuk 2). Door de verbeterde voorspelbaarheid van de OZ-middelen wordt het maken van meerjarenafspraken door de instituten en faculteiten beter mogelijk, hetgeen ten goede komt aan de sturingskracht van de instituten.

Overigens wordt enige extra stabiliteit verkregen door in 2010 e.v. de Promotiepremiëring net als in B2009 te blijven baseren op een driejaarsmiddeling van de gerealiseerde promoties. In de begroting 2009 was afgesproken dat na de 4-jaarsmiddeling in 2008 en de 3-jaarsmiddeling in 2009 v.a. 2010 zou worden uitgegaan van een 2-jaarsmiddeling. Omdat dit in tegenspraak zou zijn met de behoefte aan stabiliteit is besloten de driejaarsmiddeling uit B2009 aan te houden.

De opzet van de component Strategische Instituutsmiddelen stimuleert volumebeleid door de instituten en de faculteiten, omdat de hoogte van de Strategische instituutsmiddelen nu niet afhankelijk is van aantallen gerealiseerde onderzoekplaatsen. Gegeven het financiële kader worden de bekostigingsmogelijkheden van de instituten voor een belangrijk deel bepaald door keuzes ten aanzien van de omvang van de eigen leerstoelen.

¹ De absolute hoogte van het basisdeel in de Strategische Instituutsmiddelen is niet vast, uitsluitend de percentages waarop de verdeling is gebaseerd van het beschikbare budget voor deze component. De hoogte van dit budget per instituut wordt beïnvloed door enerzijds de beschikbare middelen (Rijksbijdrage + toevoegingen uit reserves - CO's/TCO's) en anderzijds de dynamiek van de O&O-component en de Promotiepremiëring.